

C-57/23. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2023. február 2.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Nejvyšší správní soud (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Cseh Köztársaság)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. január 26.

Felperes:

JH

Alperes:

Policejní prezidium

Az alapeljárás tárgya

Annak megállapítására irányuló kereset, hogy az azonosítási intézkedések elvégzése, a felperestől származó minták és rá vonatkozó információk tárolása, valamint az így szerzett személyes adatok későbbi tárolása a felperessel szembeni büntetőeljárással kapcsolatban jogellenes beavatkozásnak minősül.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

EUMSZ 267. cikk

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 1) A 2016/680 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének c) pontja vagy 6. cikke ezen irányelv 10. cikkével összefüggésben milyen mértékű különbségtételt ír elő az egyes érintettek között? Összeegyeztethető-e a személyes adatok kezelésének minimálisra csökkentésére vonatkozó követelménnyel, valamint

- az érintettek különböző kategóriái közötti különbségtételre vonatkozó kötelezettséggel, ha a nemzeti szabályozás lehetővé teszi a genetikai adatok gyűjtését mindazon személyektől, akiket szándékos bűncselekmény elkövetésével gyanúsítanak vagy vádolnak?
- 2) Összeegyeztethető-e a 2016/680 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének e) pontjával, ha a bűncselekmények megelőzésére, nyomozására vagy felderítésére irányuló általános célkitűzésre tekintettel a DNS-profil további tárolásának szükségességét a rendőrség a belső szabályzatai alapján vizsgálja, ami a gyakorlatban gyakran érzékeny személyes adatok határozatlan ideig történő tárolását jelenti, anélkül, hogy az ilyen személyes adatok tárolásának maximális időtartamát meghatároznák? Ha ez nem egyeztethető össze ezzel a rendelkezéssel, adott esetben milyen szempontok alapján kell vizsgálni az arányosságot az ilyen célból gyűjtött és tárolt személyes adatok tárolásának időbeli szempontja tekintetében?
- 3) Mi a 2016/680 irányelv 10. cikke értelmében vett különösen érzékeny személyes adatok megszerzése, tárolása és törlése anyagi jogi vagy eljárásjogi feltételeinek minimális terjedelme, amit a tagállami jog „általános hatályú rendelkezései” alapján kell szabályozni? A bírósági ítélezési gyakorlat is minősülhet-e a 2016/680 irányelv 8. cikkének ezen irányelv 10. cikkével összefüggésben értelmezett (2) bekezdése értelmében vett „tagállami jognak”?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

A személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2016. L 119., 89. o.; helyesbítések: HL 2018. L 127., 7. o., HL 2021. L 74., 39. o.) – 4–6., 8. és 10. cikk

A hivatkozott nemzeti jogi rendelkezések

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (a Cseh Köztársaság rendőrségéről szóló 273/2008. számú törvény, a továbbiakban: a rendőrségről szóló törvény) - 65. §:

„(1) A feladatai ellátása során a rendőrség a jövőbeni azonosítás céljából:

a) szándékos bűncselekmény elkövetésével vádolt személy vagy olyan személy, akivel azt közölték, hogy ilyen bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják,

[...]

esetében ujjlenyomatot vehet, azonosíthatja a fizikai jellemzőket, a testet megmérheti, kép-, hang- és hasonló felvételeket készíthet, valamint biológiai mintákat gyűjthet a genetikai szerkezetre vonatkozó információk megszerzése érdekében.

[...]

(5) A rendőrség törli az (1) bekezdéssel összhangban megszerzett személyes adatokat, amint azok kezelése már nem szükséges a bűncselekmények megelőzése, nyomozása vagy felderítése, illetve a vádeljárás lefolytatása érdekében [...].”

A rendőrségről szóló törvény 65. §-ának végrehajtási szabályait a Cseh Köztársaság rendőrségi vezetésének belső aktusai, mégpedig a *pokyn policejního prezidenta* (a rendőrfőkapitány iránymutatásai) jelentik. Ezen iránymutatások tartalma nem nyilvános, és az azokhoz való hozzáférés az azt kérelmezők számára biztosított. A kérdést előterjesztő bíróság előtt nem ismert ezen iránymutatások tartalma.

A kérdést előterjesztő bíróság ítélkezési gyakorlata is releváns, amely szerint a személyes adatok megszerzése vagy tárolása jogszerűségének megállapításához nemcsak a rendőrségről szóló törvény 65. §-ában foglalt feltételeknek kell megfelelni, hanem minden egyes konkrét esetben el kell végezni az arányossági tesztet is.

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 A Policie České republiky, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality skupiny kriminální policie a vyšetřování (a Cseh Köztársaság rendőrsége, a bűnügyi nyomozóhivatalon belül a korrupció és a pénzügyi bűncselekmények elleni küzdelemmel foglalkozó egység, Cseh Köztársaság) pilseni kirendeltsége (a továbbiakban: alperes) 2015. december 11-én hűtlen kezelés vétsége miatt büntetőeljárást kezdeményezett a felperessel szemben. E cselekmény támogatás nyújtása volt, noha a felperes tudta, hogy a szóban forgó kérelem nem felel meg a támogatás nyújtására vonatkozó feltételeknek.
- 2 A büntetőeljárás keretében az alperes 2016. január 13-án kihallgatta a felperest, és azonosító intézkedések megtételét rendelt el. A felperes kifogása ellenére az alperes ujjlenyomatot, a szájüregből pedig mintát vett, ami alapján DNS-profilt, valamint fényképeket és személyleírást készített a felperesről, amelyeket aztán bevitt a Cseh Köztársaság rendőrségének megfelelő adatbázisaiba (a továbbiakban: szóban forgó beavatkozás).
- 3 2017. március 15-i ítéletével a Městský soud v Praze (prágai városi bíróság, Cseh Köztársaság) hűtlen kezelés vétségének és hivatali visszaélés büntettének elkövetése miatt jogerősen elítélte a felperest. Ezeket a cselekményeket a felperes

miniszterhelyettesként követte el, mivel visszaélt a támogatásról szóló határozattal kapcsolatos jelentős befolyásával, és szándékosan hozzájárult ahhoz, hogy egy egyesület támogatás iránti kérelmének helyt adjanak, és a támogatást kifizessék, noha tudta, hogy a kérelem nem felel meg a támogatás nyújtására vonatkozó feltételeknek. A felperes e magatartásával a Cseh Köztársaságnak összesen 4 500 000 CZK összegű kárt okozott.

- 4 A 2016. március 8-án benyújtott keresetével a felperes a szóban forgó beavatkozás jogellenességének megállapítását kérte.
- 5 2022. június 23-i ítéletével a Městský soud v Praze (prágai városi bíróság) helyt adott a keresetnek, és megállapította, hogy a szóban forgó beavatkozás jogellenes volt. Ezen túlmenően a bíróság megállapította, hogy az is jogellenes cselekménynek minősül, hogy a felperes ily módon megszerzett személyes adatait a Cseh Köztársaság rendőrségének adatbázisaiban tárolják. Ezért a Městský soud v Praze (prágai városi bíróság) kötelezte az alperest, hogy a Cseh Köztársaság rendőrségének adatbázisaiból törölje a felperes összes ott tárolt személyes adatát.
- 6 Az alperes a Městský soud v Praze (prágai városi bíróság) által hozott ítélet ellen a kérdést elterjesztő bírósághoz felülvizsgálati kérelmet nyújtott be.

Az alapeljárás feleinek alapvető érvei

- 7 Az *alperes* azt állítja, hogy a szóban forgó beavatkozás jogszerű volt. Az *alperes* rámutat arra, hogy ilyen esetekben a genetikai anyaggyűjtés egyetlen kritériumát a rendőrségről szóló törvény 65. §-a határozza meg, amely szerint az adott személynek szándékos bűncselekmény elkövetésével vádolt személynek vagy olyan személynek kell lennie, akivel azt közölték, hogy ilyen bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják. A jelen ügyben ez a kritérium teljesül. Az *alperes* szerint nem volt köteles további vizsgálatokat lefolytatni.
- 8 Az *alperes* azt is hangsúlyozza, hogy megvizsgálta a felperes személyes adatai gyűjtésének és tárolásának arányosságát. Ennek során figyelembe vette a visszaesés tényezőjét, a magatartás esetleges folytatását, valamint azt a tényt, hogy a felperes a múltban több szabálysértést is elkövetett, ami azt jelenti, hogy ismét jogellenes magatartást tanúsít. A felperes személyes adatai megőrzésének időtartamát illetően az *alperes* hangsúlyozta, hogy a Cseh Köztársaság rendőrsége rendelkezik a személyes adatok megőrzésének szükségességét rendszeresen felülvizsgáló (belső) mechanizmussal. Ezen túlmenően az *alperes* előadja, hogy a felperes ügyében lefolytatott büntetőeljárás 2017-ben, 4 éves próbaidő kiszabásával nemrégiben zárult le. Végezetül, azzal kapcsolatban, hogy a belső rendőrségi szabályzatok állítólag nem kellő mértékben nyilvánosak, az *alperes* hangsúlyozta, hogy a szóban forgó belső szabályzatok a tájékoztatáshoz való jog részeként a nyilvánosság számára hozzáférhetőek, és hogy a törvényi szabályozást szükség esetén mindig kiegészíti az ítélkezési gyakorlat, ami a rendőrségről szóló törvény 65. §-a tekintetében is így van.

- 9 A *felperes* beadványában mindenekelőtt azt hangsúlyozta, hogy a Cseh Köztársaság rendőrségi szervei intézkedéseinek végrehajtása során egyáltalán nem vizsgálták a beavatkozás arányosságát. Ezeket az intézkedéseket a rendőrség egyszerűen a rendőrségről szóló törvény 65. §-a (1) bekezdése a) pontjának szövegére és arra a tényre hivatkozva automatikusan hajtotta végre, hogy a felperest szándékos bűncselekmény elkövetésével vádolták. Nem vehető figyelembe az alperes utólagosan kiegészített észrevétele, miszerint az elkövető vétségek formájában további jogsértő magatartást tanúsított, és emiatt személyes adatait továbbra is tárolni kell a rendőrségi adatbázisokban, valamint a visszaesés lehetőségére való elvont és megalapozatlan hivatkozás sem. A felperes azt kifogásolja, hogy az alperes szerint az elítélést követő 5 év túl rövid idő ezen adatok eltávolítására, miközben bizonyos esetekben a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól ezen időszakon belül mentesülni lehet. A felperes azt is szövé teszi, hogy az azonosítási intézkedés végrehajtására vonatkozó rendőrségi iránymutatásokat olyan helyzetben nem hozták nyilvánosságra, amelyben a jogszabályok közzététele a jogállamiság működésének szükséges alapját jelenti. Jogállamban minden olyan intézkedést, amely az alapvető jogokba való beavatkozásnak minősülhet, közvetlenül törvényben kell szabályozni. A rendőrség szervezetére vonatkozó belső szabályok, amelyek nem minősülnek jogszabályoknak, nem helyettesíthetik az ilyen törvényi szabályozást.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

Általános megfontolások

- 10 A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy a személyes adatok – különösen a DNS-profil alkotó érzékeny személyes adatok – jövőbeli azonosítás céljából történő megszerzésére és tárolására vonatkozó nemzeti szabályozás egyes szempontjai összeegyeztethetők-e az uniós joggal, valamint a Bíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) ítélkezési gyakorlatával. A kérdést előterjesztő bíróság szerint ezért a 2016/680 irányelv értelmezése kulcsfontosságú a jelen ügy elbírálása szempontjából. Mielőtt a kérdést előterjesztő bíróság ismertetné azt a kontextust, amelyben az egyes előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket feltette, helyénvalónak tartja, hogy megemlítsen két általános problémát, amelyek mindhárom előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésben közösek.
- 11 Először is, a 2016/680 irányelv egy viszonylag új uniós jogi eszköz, amellyel kapcsolatban nem áll rendelkezésre a Bíróság releváns ítélkezési gyakorlata. A 2016/679 rendelettel (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) vagy annak elődjével, a 95/46 irányelvvel kapcsolatosan már fennálló ítélkezési gyakorlat természetesen hasznos értelmezési iránymutatást nyújt a jelen ügyben felvetett számos kérdés tekintetében. Nem világos azonban, hogy az általános adatvédelmi rendeletben foglalt szabályozás valójában milyen mértékben alkalmazható analógia útján a 2016/680 irányelv speciális hatálya tekintetében. Mi több, ha a két rendszer teljesen azonos lenne, nem lenne világos, hogy az uniós jogalkotó

miért tartotta szükségesnek, hogy az általános adatvédelmi rendelet viszonylatában *lex specialisként* a 2016/680 irányelv formájában átfogó, különös szabályozást fogadjon el. Feltételezhető tehát, hogy a természetes személyeknek a személyes adatok bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése vagy a vádeljárás lefolytatása céljából történő kezelésével összefüggő védelme bizonyos tekintetben eltér a személyes adatok általános védelmi rendszerétől. Mindhárom előterjesztett kérdés közös nevezője az annak meghatározására irányuló kísérlet, hogy pontosan miben rejlik e különbség.

- 12 Másodsor, a jelen ügyben a személyes adatok különösen érzékeny típusának, a természetes személyek genetikai anyagainak és az abból nyert DNS-profiljuknak a nagy mennyiségben történő gyűjtéséről van szó. A személyes adatok e típusával kifejezetten a 2016/680 irányelv 10. cikke foglalkozik, amely a genetikai adatokat a „személyes adatok [azon] különleges kategóriáinak kezelésére” vonatkozó rendszerbe sorolja, amelyek tekintetében a rendszer „az érintettek jogaira és szabadságaira vonatkozó megfelelő garanciák” megléte mellett a „feltétlen szükségességet” írja elő. Azonban sem ebből a jogi keretből, sem a Bíróság eddigi ítélezési gyakorlatából – beleértve az általános adatvédelmi rendeletben foglalt hasonló szabályozással kapcsolatos ítélezési gyakorlatot is – nem következik egyértelműen, hogy a gyakorlatban ez a „különös” szabályozás miben különbözik a 2016/680 irányelvben foglalt, már különösnek minősülő szabályozástól és a személyes adatok abban foglalt magas szintű védelmétől.
- 13 Az egész helyzetre jellemző, hogy kizárólag az ítélezési gyakorlat sorolja fel példálózó jelleggel azokat a kritériumokat, amelyek alapján az azonosítási intézkedések mellőzéséről vagy a már megszerzett személyes adatok törlésének elrendeléséről szóló határozat születik. Ezeknek a szempontoknak azonban nincs törvényi alapja. Mi több, a gyakorlatban a szóban forgó beavatkozás arányosságáról (aránytalanságáról) több ilyen kritérium alapján csak jelentős idő elteltével születik döntés; azzal kapcsolatos határozatokat majd csak a közigazgatási bíróságok hozzák meg. Nem gyakran fordul elő, hogy az azonosítást végző rendőri szerv – általában a nyomozás korai szakaszában – le tudja folytatni az elvárt típusú és terjedelmű vizsgálatot, mivel előfordulhat, hogy bizonyos információkkal nem is rendelkeznek.

Az első kérdésről

- 14 Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (Emberi Jogok Európai Egyezménye; kihirdette: 1993. évi XXXI. tv.; a továbbiakban: EJEE) 8. cikke szerinti magánélethez való jog védelme tekintetében az EJEB ítélezési gyakorlata többször hangsúlyozta azt a követelményt, hogy az EJEE részes államai nemzeti jogszabályainak meg kell különböztetniük azokat a bűncselekményeket, amelyekkel összefüggésben DNS-mintákat vesznek, a társadalom szempontjából súlyos jellegük miatt. Az EJEB szerint az olyan súlyos, különösen erőszakos bűncselekmények elkövetői, amelyek esetében megalapozott a DNS-minták gyűjtése és tárolása, nem kezelhetők ugyanúgy, mint a kevésbé súlyos bűncselekmények elkövetői (lásd különösen: EJEB, 2020. február 13.,

Trajkovski és Chipovski kontra Észak-Macedónia ítélet, 53205/13. és 63320/13.sz.; 2020. február 13., Gaughran kontra Egyesült Királyság ítélet, 45245/15.sz.; 2017. június 22., Aycaguer kontra Franciaország ítélet, 8806/12.sz.; vagy már a 2008. december 4., S és Marper kontra Egyesült Királyság ítélet, 30562/04. és 30566/04. sz.).

- 15 Általánosságban elmondható, hogy a Bíróság az ítélezési gyakorlatában – noha a 2016/680 irányelvtől eltérő jogi rendelkezések értelmezésével összefüggésben – szintén hangsúlyozza az alapvető jogokba (személyes adatok megszerzése formájában) való beavatkozás súlyossága és a bűncselekmény súlyossága közötti arányosság követelményének fontosságát - lásd például: a Bíróság 2020. október 6-i La Quadrature du Net és társai ítélete (C-511/18, C-512/18 és C-520/18, EU:C:2020:791, 140. pont); 2016. december 21-i Tele2 Sverige ítélete (C-203/15 és C-698/15, EU:C:2016:970, 102. pont); 2018. október 2-i Ministerio Fiscal ítélete (C-207/16, EU:C:2018:788, 56. és 57. pont) vagy 2017. július 26-i 1/15 (EU–Kanada PNR-megállapodás) véleménye (EU:C:2017:592, 149. pont).
- 16 Továbbra sem világos azonban, hogy valójában milyen típusú arányosságról van szó, és hogy az adatbázisok létrehozásának logikája (rendszerszintű, jogszabályi arányosság) mennyiben váltható fel automatikusan és közvetlenül az egyéni arányosság egyes esetekben konkrét elkövetővel kapcsolatban történő vizsgálatával (konkrét, eseti arányosság). Más szóval, ha a jogalkotó a jogalkotás szintjén megfelelő megkülönböztetést alkalmaz (a bűncselekmények típusát illetően, súlyosságuk figyelembevételével, és további általános arányossági kritériumokat állapítva meg), vajon akkor az egyes egyedi mintavételek arányosságát mindig mindegyik ügyben további vizsgálatoknak kell alávetni?
- 17 Úgy tűnik, hogy a nemzeti jogalkotó álláspontja szerint már közvetlenül a rendőrségről szóló törvény 65. §-ának (1) bekezdésében megválaszolta az azonosító adatok megszerzése arányosságának kérdését, mivel annak alkalmazását a szándékos bűncselekményekre korlátozta, és így elegendő különbséget tett a különböző érintettek között. E logikának megfelelően a konkrét esetekben az egyéni arányosság tekintetében további mérlegelésre már nincs szükség. E magyarázatot azonban hiányosnak kell tekinteni.
- 18 Ezzel kapcsolatban felmerül a kérdés, hogy a 2016/680 irányelv e tekintetben milyen mértékű jogalkotói vagy bírósági differenciálást vár el a tagállamoktól. Úgy tűnik, hogy a 2016/680 irányelv 6. cikke csak azt a követelményt állapítja meg, hogy különbséget kell tenni egyrészt a gyanúsítottak és elítéltek, másrészt a sértettek és harmadik személyek személyes adatai között. Ez a felsorolás azonban csak példálózó jellegű (amint azt az „az alábbiak szerint” kifejezés használata is jelzi). A kezelt adatok arányosságának követelménye az irányelv 4. cikkében foglalt elvekből, valamint az ítélezési gyakorlatból egyértelműen következik, azonban az előterjesztett kérdés tekintetében e szabályozás konkrét hatálya továbbra sem egyértelmű.

A második kérdésről

- 19 A második kérdés az azonosító adatok rendőrség általi tárolásának arányos időtartamára vonatkozik. Sem a 2016/680 irányelv, sem az alkalmazandó nemzeti jogszabályok nem állapítanak meg határidőt.
- 20 A 2016/680 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének e) pontjából, valamint az alapelvekből és a Bíróság ítélkezési gyakorlatából pusztán az következik, hogy a személyes adatok csak addig az időtartamig tárolhatók, ameddig az adatkezelés céljára tekintettel feltétlenül szükséges. Nem világos azonban, hogy ez a logika hogyan alkalmazható az olyan helyzetben, amikor a cél kimondottan a bűncselekmények megelőzése, nyomozása vagy felderítése, amely természeténél fogva a jövőre vonatkozik, és időben nem korlátozott.
- 21 A személyes adatok tárolási időtartama arányosságának vizsgálata során a gyakorlatban az arányosság két eltérő típusa ütközik különböző célokhoz kapcsolódóan: az egyik a *strukturális*, a másik az *egyéni*. Ha a *bűncselekmények megelőzése, nyomozása vagy felderítése* tekinthető az általánosan elfogadott jogszerű célnak, akkor elérésének logikus és arányos eszköze a lehető legtöbb érintettre vonatkozó információk minél hosszabb ideig történő tárolása. Olyan rendőrségi adatbázis esetében, amelyből a kérelmezőt kérésére bizonyos idő elteltével törölni kell, hamar megszűnne a bűncselekmények felderítése tekintetében értelmes feladat ellátása.
- 22 Úgy tűnik viszont, hogy az *egyed* személyek vagy elkövetők tekintetében a rendőrségi adatbázisokból való törlésre irányuló kérelmek esetében az arányosság vizsgálata kontextusában az adatok rendőrségi adatbázisban való további megőrzése a büntetés egyfajta folytonosságát mutatja, és előbb vagy utóbb hangsúlyt kap az elkövető megvádolása vagy elítélése és az ezt követő rendezett élete között eltelt idő kérdése, beleértve a visszaesés valószínűségére vonatkozó spekulációt is.
- 23 Érthető, hogy az arra vonatkozó esetleges időszakos belső vizsgálatok, hogy a megszerzett azonosító adatok Cseh Köztársaság rendőrsége általi tárolása továbbra is jogszerű-e, inkább a bűncselekmények hatékony nyomozásának és felderítésének strukturális célját szolgálják. Felmerül tehát a kérdés, hogy összeegyeztethető-e az uniós joggal, ha a nemzeti jog nem határozza meg, hogy legfeljebb mennyi ideig engedhető meg az adatok tárolása, és az időszakos belső vizsgálat rendőrség általi elvégzése során a gyakorlatban pedig valószínűbb, hogy a megszerzett DNS-profilokat időbeli korlátozás nélkül tárolják.
- 24 Ezzel összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy ismeri az „elfeledtetéshez való jog” intézményét, amely a Bíróság ítélkezési gyakorlatán alapul, és amelyet később az általános adatvédelmi rendelet 17. cikkében kodifikáltak. Felmerül azonban a kérdés, hogy ez a megközelítés és ítélkezési gyakorlat mennyiben ültethető át a rendőrségi adatbázisok és a 2016/680 irányelv

kontextusába, amelyek értelmes működése és hasznossága csak akkor biztosítható, ha ezek az adatbázisok – képletesen szólva – „nem felejtnek”.

A harmadik kérdésről

- 25 A kérdést előterjesztő bíróságnak nincsenek kétségei afelől, hogy a belső rendőrségi szabályozás a rendőrfőkapitány iránymutatásai formájában nem felel meg a jogszabályok jellemzőivel vagy nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos követelményeknek. Ezen iránymutatások nem tekinthetők jogszabályoknak, és természetüknél fogva nem minősülnek a 2016/680 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „jognak”.
- 26 A rendőrségről szóló törvény 65. §-ában foglalt rendelkezések kétségtelenül „tagállami jognak” minősülnek. Ez a szabályozás azonban önmagában nem eléggé konkrét és részletes ahhoz, hogy megfeleljen a 2016/680 irányelv 8. cikkének ezen irányelv 10. cikkével összefüggésben értelmezett (2) bekezdésében foglalt követelményeknek. A rendőrségről szóló törvény 65. §-a például nem tartalmaz semmilyen szabályozást az adatok tárolásának konkrét feltételeivel és a levett mintából kinyerhető információk típusaival kapcsolatban, valamint a DNS-profilok további tárolása tekintetében azokra a feltételekre vonatkozóan sem, amelyek teljesülése esetében törölni kell az adatokat. E rendelkezés a 2016/680 irányelv 10. cikkében előírt garanciák egyikét sem írja elő.
- 27 Ezt a törvényi szabályozást azonban az alkotmánnyal összhangban álló értelmezés és az ítélkezési gyakorlat kiegészíti. A 2016/680 irányelv (33) preambulumbekkezdése e tekintetben kimondja, hogy amennyiben az irányelv „tagállami jogra, jogalapra vagy jogalkotási intézkedésre hivatkozik, ez nem szükségszerűen jelent [...] valamely parlament által elfogadott jogalkotási eszközt. Mindazonáltal a tagállami jognak, jogalapnak vagy jogalkotási intézkedésnek világosnak és pontosnak kell lennie, alkalmazása szempontjából pedig kiszámíthatónak kell lennie az érintettek számára [...]”.
- 28 Az EJEB állandó ítélkezési gyakorlatából is következik, hogy az alapvető jogok korlátozása jogszerűségének vizsgálatával összefüggésben a „jog” fogalma nemcsak a törvényt, hanem az ítélkezési gyakorlatot is magában foglalja (1979. április 26., Sunday Times kontra Egyesült Királyság (1. sz.) ítélet, 6538/74. sz., 47. §; 1990. április 24., Kruslin kontra Franciaország ítélet, 11801/85. sz., 29. § és 2005. november 10., Leyla Şahin kontra Törökország ítélet, 44774/98. sz., 84-98. §).
- 29 A Bíróság újabb ítélkezési gyakorlata e tekintetben azonban magas szintű követelményeket támaszt az olyan „jog” jellemzőivel és közzétételével szemben, amely az alapvető jogok korlátozását eredményezi. A Bíróság például úgy ítélte meg, hogy az alapvető jogok különösen súlyos korlátozása esetén a védelem magas szintjének fényében „csakis egy általános hatályú rendelkezés felelhet meg a világosság, az előreláthatóság, a hozzáférhetőség és az önkényességgel szembeni védelem követelményének” (lásd például: 2017. március 15-i Al Chodor

ítélet, C-528/15, EU:C:2017:213, 43. pont). A Bíróság számos, éppen a személyes adatok védelmével kapcsolatos ügyben is hasonló következtetésre jutott, hangsúlyozva azt a követelményt, hogy a jogi szabályozásnak a tárolt forgalmi és helymeghatározási adatok bármilyen felhasználására és az azokhoz való hozzáférésre vonatkozó „anyagi jogi és eljárásjogi feltételekről is rendelkeznie kell” (lásd legutóbb: 2021. március 2-i Prokuratuur ítélet, C-746/18, EU:C:2021:152, 49. pont, vagy 2022. április 5-i Commissioner of An Garda Síochána és társai ítélet, C-140/20, EU:C:2022:258, 104. pont).

- 30 Úgy tűnik, hogy azon jogszabályok jellemzőire vonatkozó szigorúbb követelmények logikája, amelyek a DNS-minták és a belőlük nyert DNS-profilok megszerzésére, tárolására és megsemmisítésére vonatkozó minimumkövetelményeket határozzák meg, a jelen ügyben is alkalmazandó. Ezt a megállapítást maga a 2016/680 irányelv (37) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett 10. cikke is megerősíti, amely ezeket a személyes adatokat az érzékeny adatok különleges kategóriájába sorolja. Ebben az esetben az uniós jog megkövetelné, hogy az általánosan alkalmazandó jogszabály legalább az adatbázisra vonatkozó általános jogi keretet, a hozzáféréssel kapcsolatos kérdéseket, a DNS-ben található információk felhasználási módjának pontosabb meghatározását, beleértve az ilyen felhasználás korlátozását, és mindenekelőtt – a 10. cikkel összhangban – a jogok és szabadságok megfelelő garanciáit állapítsa meg, többek között azáltal, hogy egyértelmű különbséget tesz azon bűncselekménytípusok között, amelyek esetében DNS-profil készíthető, valamint azon feltételek között, amelyek teljesítése esetében a DNS-profilokat később meg lehet vagy meg kell semmisíteni.
- 31 A nemzeti jog jelen ügyben alkalmazandó rendelkezései azonban e kérdések egyikét sem szabályozzák. Ha viszont a jelen ügyben és a közigazgatási bíróságok által a rendőrségről szóló törvény jelenleg hatályos 65. §-a alapján elbírált egyéb ügyekben is közvetlenül hasonló követelményeket kellene alkalmazni, akkor a következmények igen drasztikusak lennének: a bíróság köteles lenne megállapítani, hogy a nemzeti jogszabály összeegyeztethetetlen a 2016/680 irányelv 8. cikkének ezen irányelv 10. cikkével összefüggésben értelmezett (2) bekezdésével, és az összes DNS-t tartalmazó biológiai mintát és az azok alapján generált DNS-profilokat automatikusan jogellenesnek kellene tekinteni.